

Міністерство світи і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра німецької мови

Кваліфікаційна робота магістра з теми
**«НАВЧАННЯ МОВИ І КУЛЬТУРИ НА УРОКАХ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ
(НА ПРИКЛАДІ ПОДКАСТІВ)»**

Виконав: здобувач вищої освіти другого
(магістерського) рівня групи Nim1-M23
спеціальності 014 Середня освіта (Мова та
зарубіжна література (німецька) за освітньо-
професійною програмою «Середня освіта
(Німецька мова і зарубіжна література)»

Козерацька Маргарита Євгенівна

Керівник: **Калинюк Тетяна Василівна**,
завідувач кафедри німецької мови, доцент
кафедри, кандидат педагогічних наук, доцент

Рецензент: **Казимір Ірина Сергіївна**, кандидат
філологічних наук, доцент кафедри англійської
мови

Кам'янець-Подільський – 2024 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ МОВИ І КУЛЬТУРИ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	7
1.1 Роль культурного контексту у навчанні іноземної мови: основні підходи.....	7
1.2 Формування міжкультурної компетентності на уроках іноземної мови.....	12
1.3 Принципи відбору культурного матеріалу.....	18
РОЗДІЛ 2. ПОДКАСТИ ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ І КУЛЬТУРИ.....	29
2.1 Типи подкастів, джерела та функції.....	29
2.2 Етапи роботи з подкастами та критерії відбору.....	35
2.3 Система вправ і завдань для роботи з подкастами.....	43
РОЗДІЛ 3. ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ ВИКОРИСТАННЯ ПОДКАСТІВ НА УРОЦІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ.....	50
3.1. Методична розробка використання подкастів на уроці німецької мови у старших класах	50
3.2. Аналіз результатів використання подкастів на уроках німецької мови.....	63
ВИСНОВКИ.....	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	77
ДОДАТКИ.....	86

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах стрімкого розвитку сучасного суспільства система освіти ЗЗСО також потребує вдосконалення, про що йдеться у вимогах Нової української школи. Зі збільшенням обсягу інформації зростає і пізнавальне навантаження здобувача освіти. Вчителі постійно прагнуть підвищити власну якість та знайти нові методи, засоби та прийоми підвищення ефективності навчально-пізнавального процесів. Тут у пригоді стають різноманітні інноваційні технології, які допомагають вирішити проблему підвищення ефективності навчання. Вони полегшують пошук і отримання нової інформації, сприяють розвитку критичного мислення, мотивації, діяльності в класі тощо. Однією з таких інноваційних технологій є технологія подкастів, яка за правильного використання може стати ефективним засобом розвитку іншомовної комунікативної компетенції під час вивчення іноземної мови, зокрема і німецької.

Навчання мови і культури на уроках німецької мови на прикладі подкастів ще не було достатньо досліджено. Актуальність теми дослідження визначається необхідністю підвищення ефективності навчання мови і культури на уроках німецької мови (на прикладі подкастів).

Незважаючи на те, що подкасти все ще є новою технологією, велика кількість наукових досліджень у сфері освіти в країні та за кордоном довели, що подкасти можуть значно допомогти не лише розвитку мовних навичок, але й розвитку їх мовлення та навички слухання. Однак вони також дійшли висновку, що подкасти не мають на меті замінити традиційні методи навчання, а можуть служити лише додатковим освітнім інструментом, який надихає на персоналізацію та заохочує студентів до дослідницької діяльності. Проведено детальне та багатоаспектне дослідження феномену подкастингу, присвячене дослідженням світових та вітчизняних дослідників: Г. Дуденей, Н. Кардашової, Е. Річарда, П. Сисоева, Х. Стенлі, Н. Хоклі, Е. Боттмі, Т. Боніні, Дж. В. Істанто, О. Дмитровський, К. Гончарова, М. Женченко,

М.Сапін. Мотиви слухачів подкастів вивчав К Джонсон. Т. Кінгслі та С. Путман досліджували проблему використання подкастів для збільшення наукового словникового запасу. Д. Кім та К.П. Кінг, а також П. Хоук провели дослідження з впровадження подкастів у навчання. Українські науковці О. Б. Бігич, О. Б. Галицька, Н. В. Грицик, Н. В. Кардашова та С. О. Моргунова досліджували питання методичних підходів до використання подкастів на уроках іноземної мови.

Використання подкастів дозволяє більш ефективно вирішувати багато навчальних завдань з вивчення іноземної мови: вдосконалювати навички аудіювання на основі реальних аудіотекстів в інтернеті та текстів, підготовлених викладачами; давати учням змогу зрозуміти реальну ситуацію країнознавства, зокрема мовленнєвий етикет, спілкування між різними етнічними групами; розвивати особливості мовленнєвої поведінки, культурні особливості та традиції країни, де мова вивчається, на основі систематичного використання реального матеріалу та дотримання принципу зв'язку з життям, постійної мотивації іншомовної діяльності учнів.

Об'єкт дослідження – урок німецької мови у старших класах ЗЗСО.

Предмет дослідження – методи і технології вивчення мови і культури на уроках німецької мови на прикладі подкастів.

Мета дослідження – дослідити методи і технології вивчення мови і культури на уроках німецької мови на прикладі подкастів.

Відповідно до поставленої мети були визначені такі **завдання дослідження**:

- визначити роль культурного контексту у навчанні іноземної мови;
- розглянути шляхи формування міжкультурної компетентності на уроках іноземної мови;
- виявити принципи відбору культурного матеріалу;
- розглянути типи подкастів, їх джерела та функції;
- дослідити етапи роботи з подкастами та критерії відбору;
- представити систему вправ і завдань для роботи з подкастами;

- проаналізувати практичний аспект використання подкастів на уроці німецької мови у старших класах ЗЗСО;
- здійснити аналіз результатів пробного навчання.

Методи дослідження. Під час виконання кваліфікаційної роботи використано загальнонаукові (аналіз, синтез, узагальнення з метою систематичного огляду теоретичних підходів до вивчення мови і культури на уроках німецької мови на прикладі подкастів) та спеціальнонаукові (пробне навчання, планування, спостереження, статистичний аналіз даних) методи дослідження.

Наукова новизна полягає у детальному аналізі підходів, методів і технологій навчання мови і культури на уроках німецької мови (на прикладі подкастів). Розроблено систему вправ і завдань використання подкастів на уроці німецької мови у 10 класі, здійснено аналіз результатів їх використання та доведено ефективність такого підходу.

Практичне значення одержаних результатів. Робота має безпосереднє практичне застосування для уроків німецької мови. Вона надає рекомендації щодо поліпшення вивчення мови і культури на уроках німецької мови на прикладі подкастів, що може позитивно позначитися на якості підготовки здобувачів освіти та підвищити їхню обізнаність. Розроблений матеріал може бути використаний в освітньому процесі для покращення якості навчання та підвищення навчальних досягнень. Матеріали дослідження можуть бути використані при подальшому вивченні мови і культури на уроках німецької мови на прикладі подкастів під час засідань наукових гуртків, підготовки курсових робіт тощо.

Апробація кваліфікаційної роботи відбулася на: VI Всеукраїнській науково-практичній конференції *«Іноземна мова у полікультурному просторі: досвід та перспективи»* (м. Кам'янець-Подільський, 11 квітня 2024 р.), науковому форумі здобувачів вищої освіти *«Сучасні аспекти та перспективні напрями розвитку науки»* (м. Кам'янець-Подільський, 21-22 травня 2024р.), звітній конференції студентів та магістрантів Кам'янець-

Подільського національного університету імені Івана Огієнка (березень, 2024 р.), VI Міжнародній науковій конференції «Розвиток наукової думки постіндустріального суспільства: сучасний дискурс» (м. Хмельницький 01 листопада 2024 р.), міжнародній конференції «Актуальні питання вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур та методики викладання іноземних мов» (м. Вінниця, 21-22 червня 2024 року), X Всеукраїнському науково-практичному вебінарі з міжнародною участю «Іншомовна освіта ХХІ століття: виклики та перспективи» (м. Житомир, 30 листопада 2023р.) [80-85].

Публікації. З теми дослідження було оприлюднено 5 публікаціях [80-85].

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається з трьох розділів, висновків, списку літературних джерел (85 джерел, з них - 16 іноземною мовою) та додатків. Загальний обсяг роботи 89 сторінок, основний текст викладено на 75 сторінках.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі вдалося дослідити методи і технології вивчення мови і культури на уроках німецької мови на прикладі подкастів.

1. Визначено роль культурного контексту у навчанні іноземної мови та встановлено, що сучасна методика вивчення іноземних мов відзначається тим, що досконале вивчення іноземної мови та вивчення іноземної культури доповнюють одне одного. Мова та культура нероздільні, їх роз'єднання може мати негативний вплив на процес вивчення мови. Існування цього зв'язку викликало дискусію про те, якій культурі слід приділяти більше уваги: цільовій культурі, рідній культурі чи обом. Одні дослідники вважають за необхідне орієнтуватися на культуру мови, що вивчається, інші віддають перевагу рідній. Існує також думка, що, вивчаючи іноземну мову, потрібно вивчати дві культури. Розуміння іншомовних культур тими, хто вивчає мову, має такі характеристики: покращує обізнаність учнів про світ і іноземні суспільства; знайомить учнів із добре відомими моделями поведінки мовної спільноти, яку вони вивчають; сприяє формуванню таких якостей, як повага та толерантність; допомагає розвинути погляд людини на свою культуру; підкреслює роль культури та покращує навички міжкультурного спілкування. Таким чином, мова розглядається не лише як основний засіб спілкування, а й як спосіб засвоєння цінностей інших народів і культур [81].

2. Розглянуто шляхи формування міжкультурної компетентності на уроках іноземної мови та виокремлено такі підходи: лінгвістичний, регіональний, лінгвокультурологічний, соціокультурний та міжкультурний. Кожен з них має свої переваги та недоліки, а також визначається методами і технологіями їх реалізації. Результатом успішної їх реалізації є належний рівень сформованості міжкультурної компетентності - це «обізнаність людини з іншими культурами, а також з власною культурою». Визначено, що зміст сучасної іншомовної освіти відповідно до освітніх стандартів та

програм має чітку культурологічну спрямованість, що й визначає важливість діалогу культур як засобу його реалізації.

3. Виявлено принципи відбору культурного матеріалу та з'ясовано, що набуття культурних знань є невід'ємною частиною змісту навчання іншомовного спілкування для учнів 10-11 класів, що регламентовано національними стандартами для основної та старшої школи, концепцією навчання іноземних мов у ЗЗСО. Вони передбачають, що: старшокласники мають розуміти найбільш типові норми поведінки (етикет) або зразки комунікативної поведінки, загальноприйняті в країні мови, яка вивчається; мати знання про культурні реалії. Актуальні сьогодні принципи взаємного вивчення мов і культур чітко простежуються у змісті іншомовної освіти (сфери спілкування, ситуативна мовленнєва тематика та досліджувані мовні та мовленнєві матеріали). Міжкультурна компетентність формується на кожному етапі навчання іноземної мови з урахуванням вікових особливостей та інтересів учнів, а також на основі взаємозв'язку мовлення, соціальної культури та мовного розвитку. Для цього варто використовувати: художні тексти, вірші, тексти для читання та аудіювання, зразки розмов, ситуації спілкування, музичні твори, фільми, твори мистецтва (картини, скульптури, фотографії або шаржі) тощо.

4. Розглянуто типи подкастів, їх джерела та функції та встановлено, що подкасти – чудовий інструмент, уміле використання якого сприятиме досягненню цілей навчання іноземних мов, зокрема формування міжкультурної компетентності, підвищення мотивації до навчання, вміння критично мислити та давати оцінку тощо. Найбільш вдалою для нашого дослідження ми вважаємо класифікацію подкастів німецьких науковців Д. Рослера та Н. Вюрфеля, які виділили: автентичні подкасти і спеціальні подкасти. Серед функцій подкастів виокремлено такі, які покликані вирішувати комунікативні завдання: сприяти розвитку досвіду іншомовного спілкування за окресленими темами з використанням відповідних мовних одиниць; забезпечити розвиток творчих (креативних) здібностей учнів у

доборі інформаційних тематичних матеріалів, способі викладу думок, логіці побудови текстів презентацій; організація, яка сприяє обміну іноземними мовами у формі культурного діалогу, що надає можливість порівнювати певну культурну інформацію (іншомовні країни та Україна), висловлювати власне ставлення до проблеми, а також робити узагальнення та висновки. Країнознавчі та культурологічні матеріали мають сприяти усвідомленню ефективності мовленнєвих дій у всіх сферах життя, розумінню повсякденних явищ.

5. Досліджено етапи роботи з подкастами та визначено критерії відбору. Опрацювання подкасти передбачає три етапи: перед прослуховуванням, під час прослуховування, після прослуховування, кожен з яких успішно реалізується за умови вдалого добору вправ і завдань. Подкасти можуть бути обрані як навчальні матеріали для формування навичок аудіювання німецької мови у старшокласників. Встановлено, що для полегшення процесу добору та використання подкастів, методисти запропонували низку принципів, які необхідно враховувати при виборі подкастів, а саме: принцип відповідності професійному навчальному контенту, принцип автентичності; мовний зміст подкасту для учнів; принцип відповідності рівня мовної підготовки; принцип відповідності змісту подкасту інтересам; принцип актуальності та новизни; принцип якості звуку та художнього оформлення.

Їх врахування є важливим як на етапі добору, так і в процесі опрацювання змісту, шляхом розробки різного типу вправ і завдань.

6. Представлено систему вправ і завдань для роботи з подкастами, які відповідають трьом етапам роботи з аудіо- або відеофрагментами. Упорядкований і зручний підбір комунікативних передтекстових і післятекстових завдань не тільки сприяє всебічному засвоєнню школярами культурологічної інформації, а й спонукає порівнювати окремі речі, явища, види діяльності тощо, властиві іноземним країнам, зі своєю країною. У цьому процесі роль подкасту як засобу навчання іноземної мови і культури досить вагома.

7. Проаналізовано практичний аспект використання подкастів на уроці німецької мови у старших класах ЗЗСО шляхом проведення пробного навчання у 10 класі (34 учні) ліцею №1 ім. Героя України М. Дзявильського Шепетівської міської ради Хмельницької області.

Для проведення пробного навчання було обрано подкаст «Corona und die deutsche Sprache» ([Deutsch-to-go](#)). До прослуховування учасникам запропонували анкету з 19 запитаннями, на які вони могли відповісти, заповнивши таблицю. Після завершення аудіювання кожен учасник отримав другу анкету, що містила 20 запитань для оцінки розуміння та рефлексії над прослуханим матеріалом. За результатами отримали такі показники: до аудіювання 13 учнів зосереджено сприймали інформацію, хоча декілька відчували паніку, яка перешкоджала концентрації на змісті подкасти. Більшість учнів використовували мовну здогадку та при необхідності зверталися за поясненням незрозумілих моментів, демонструючи здатність контролювати свій емоційний стан. Після аудіювання більшість учнів зберегли спокій та зосередженість, що свідчить про покращення психологічної стабільності. Лише троє учнів відзначили певну напруженість під час виконання завдань, що може бути зумовлено індивідуальними психологічними особливостями або рівнем складності матеріалу [81].

Під час попереднього аудіювання учні оцінили складність завдань як середню, поставивши 3 бали із 5 можливих. Після аудіювання 17 учнів оцінили завдання на рівні середньої складності (3 бали), що свідчить про певну стабільність у сприйнятті аудіоматеріалу. Водночас четверо учнів оцінили завдання як легкі (2 бали), що свідчить про позитивне сприйняття і покращення розуміння. П'ятеро учнів зазначили, що завдання були складнішими (4 бали), підкреслюючи, що аудіювання є викликом для деяких учнів і потребує більшої підтримки.

Перед аудіюванням учні зазначили, що швидкість мовлення, незнайомі слова та вимова є основними труднощами. Після аудіювання учні вказали, що найбільші труднощі виникають із запам'ятовуванням деталей (11 учнів),

що підкреслює важливість розвитку навичок роботи з інформацією. Деякі учні відчували труднощі з концентрацією (7 учнів) та відповідями на питання (6 учнів). За оцінкою складності завдань від 1 до 5 балів, де 1 означає «дуже легко», а 5 — «дуже складно», найбільша кількість учнів (17) оцінили складність на рівні 3, що відповідає середньому рівню складності. Чотири учні зазначили рівень складності на 2 бали, а троє учнів — на 4 бали, що свідчить про диференційоване сприйняття складності матеріалу серед учасників групи. Ці дані свідчать про необхідність додаткових стратегій для полегшення роботи з новими словами та покращення швидкості розуміння аудіоматеріалу.

До аудіювання учні користувалися складанням схем, конспектами та повторенням для запам'ятовування. Після аудіювання вони зазначили, що тиша, повторне прослуховування аудіо та нотатки допомагали їм зосереджуватися. Багато учнів вказали на бажання мати можливість повторного прослуховування матеріалу вдома. Якщо учні забували деталі, вони зверталися до своїх нотаток, що вказує на ефективність таких стратегій для розуміння та запам'ятовування аудіоматеріалу. Це свідчить також про усвідомлений підхід до навчання та прагнення до активного використання матеріалу [81].

Перед аудіюванням учні висловили бажання мати можливість обговорювати нові слова та виконувати детальний аналіз аудіювання. Після аудіювання учні висловилися, що хотіли б мати більш детальні та повільні аудіоматеріали, організовувати групові обговорення нових слів і частіше слухати подкасти. Учні також висловили зацікавленість у додаткових можливостях прослухати аудіо від двох до чотирьох разів для повного розуміння.

Аналіз анкетування після аудіювання демонструє, що слухання подкастів у присутності вчителя є більш продуктивним і цікавим, оскільки дає можливість для миттєвого пояснення та аналізу складних моментів. Більшість учнів потребує повільного темпу мовлення, що сприяє кращому

розумінню аудіоматеріалу. Підсумовуючи, для підвищення ефективності занять рекомендується впроваджувати регулярні подкасти, забезпечувати повторні прослуховування аудіо та інтерактивні обговорення лексичних одиниць, щоб створити підтримуючі умови для подальшого розвитку навичок аудіювання.

Перспективним, на нашу думку, є вивчення можливостей використання подкастів на уроці німецької мови та у позаурочний час (факультативні, гурткові заняття) для формування мовної та мовленнєвої компетентностей, що сприятиме накопиченню методичного матеріалу, впровадження якого у практику роботи вчителів німецької мови ЗЗСО матиме позитивний вплив [81].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Басай Н. П. Засоби навчання іноземних мов у початковій школі. Науковий вісник ужгородського університету. Сер. «Педагогіка. Соціальна робота». 2017. Вип. 1 (40). 22 с.
2. Береснєв А. А. Підготовка майбутніх учителів іноземних мов до застосування особистісно орієнтованих технологій навчання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Ялта. 2009. 20 с.
3. Бігич О. Б. Методика освіти майбутнього вчителя іноземної мови початкової школи. К. : Ленвіт, 2004. 278 с.
4. Бігич О. Б. Теорія і практика формування методичної компетенції вчителя іноземної мови початкової школи : навч. посіб. Київ : Ленвіт, 2006. 200 с.
5. Бориско Н. Ф. Теоретичні основи створення навчально-методичних комплексів для мовної міжкультурної підготовки вчителів іноземних мов : автореф. дис.... докт. пед. Наук. К., 2000. 36 с.
6. Братко М. В. Структура освітнього середовища вищого навчального закладу. *Наукові записки*. Серія: Педагогічні науки. 2015. Вип. 135. 72 с.
7. Бузінська Я. М. Підготовка майбутніх учителів до реалізації міжпредметних зав'язків у початковій школі : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Ялта, 2011. 119 с.
8. Бучинська Д. Л. Використання відео в навчальному процесі – потреба сьогодення. *Open educational e-environment of modern University*. №1. 2015.
9. Васянович Г. П., Герганов Л. Д., Бешок Т. В. Діагностика рівнів сформованості медіаграмотності майбутніх учителів початкових класів. Інформаційні технології і засоби навчання. 2020. Т. 76., № 2. 125 с.
10. Васьківська О.Є. Сторітелінг як інструмент соціальної журналістики. *Modern international relations: topical problems of theory and practice: collective monograph / under general editorship of W. Welskop, Y. O. Voloshin*. Lodz: Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Biznesu i Nauk o Zdrowiu w Łodzi, 2021. 284 с.

11. Вембер В. П., Бучинська Д. Л. Сучасні типи навчального відео та особливості їх використання у навчальному процесі. *Освітологічний дискурс*. №1. 2016.

12. Гривнак Б. Л. Модернізація системи освіти України як чинник ціннісно-світоглядної визначеності суспільстві : дис. ... канд. філос. наук : 19.00.10. Київ, 2016. 215 с.

13. Грицик Н.В., 2015. Технологія подкастинг у викладанні іноземної мови (за професійним спрямуванням), *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. Серія: Педагогічні науки, 124. 2015. 126 с.

14. Гришкова Р. О Медіаосвіта як чинник модернізації вітчизняної вищої школи. *Наукові праці*. Педагогіка. 2012. Т. 188, вип. 176. 68 с.

15. Гусак Л. Підготовка майбутніх учителів до асоціативного навчання іноземних мов учнів початкової школи : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2014. 364 с.

16. Гущина Н. І. Розвиток цифрової компетентності вчителів початкових класів в умовах проектної діяльності : дис. ...канд. пед. наук : 13.00.04. Київ, 2019. 243 с.

17. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології. Київ, 2015. 304 с.

18. Дікунова О. А. Лінгвокультурологія як інтегрована галузь мовознавства : науково-допоміжний бібліографічний показник. Бібліотека Криворізького державного педагогічного університету. Кривий Ріг, 2017. 38 с.

19. Дуплійчук О. М. Професійно-педагогічна підготовка майбутніх учителів-філологів до застосування проектнокомунікативних технологій : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Житомир, 2015. 322 с.

20. Желанова В. В. Контекстне навчання майбутнього вчителя початкових класів: теорія та технологія : монографія. Держ. закл. «Луган. нац. ун- т імені Тараса Шевченка». Луганськ : Вид-во «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. 505 с.

21. Житник Б.О. Методичний poradник. Форми і методи навчання. Харків: Основа, 2018. 128 с.
22. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. вид. С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.
23. Зражевська Н. І. Нові медіа і нові форми комунікації в медіакультурі. *Актуальні питання масової комунікації*. 2013. Вип. 14. 75 с.
24. Зубенко Т. В. Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутнього вчителя до реалізації комунікативного підходу в навчанні іноземної мови учнів початкової школи : автореф. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Вінниця, 2009. 120 с.
25. Зязюн І. А. Педагогіка добра: ідеали і реалії : наук.-метод. Посібник. К. : МАУП, 2000. 312 с.
26. Імерідзе М. Б. Специфіка формування медіаосвітньої компетентності майбутніх учителів суспільно-гуманітарних дисциплін у сучасних вишах. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка*. Сер.: Педагогічні науки. 2016. № 135. 266 с.
27. Іноземні мови: 2-12 класи, 5-12 класи (2-га іноземна мова) : Програма для загальноосвіт. навч. закл. та спеціалізов. шкіл з поглибл. вивч. інозем. мов / Кол. авт. : В. Г. Редько, Н. П. Басай, Л. В. Биркун та ін. К.; Ірпінь : Перун, 2005. 208 с.
28. Іць С. В. Педагогічні медіатехнології у професійній підготовці майбутнього вчителя іноземної мови : навч.-метод. посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2013. 106 с.
29. Іць С. В. Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови засобами медіаосвіти : автореф. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Житомир, 2014. 120 с.
30. Казаков Ю. Педагогічні умови застосування медіаосвіти в процес професійної підготовки майбутніх учителів : автореф. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Луганськ, 2007. 123 с.

31. Калінін В. О. Місце соціокультурної компетенції у структурі професійної компетентності вчителя іноземної мови. Професійна педагогічна освіта: компетентнісний підхід : монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. 149 с.

32. Калінін В. О. Педагогічна технологія «діалог культур» як засіб формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови : монографія / за заг. ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. 276 с.

33. Кара С. І. Формування професійної компетентності майбутніх учителів початкових класів у процесі педагогічної практики : автореф. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Житомир, 2012. 123 с.

34. Карп'юк О. Особливості комунікативно орієнтованого навчання англійської мови у початковій школі за серією навчально-методичних комплектів для 2-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів. К. : ТОВ «Лібра Терра», 2009.- 144 с.

35. Кравченко В.І. Кравченко Є. Г. Особливості підготовки майбутніх журналістів в умовах мультимедійної журналістики: методологічно-історичні аспекти. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету*. Серія: Педагогіка. 2021. №1(26). 116 с.

36. Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні - інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати / В. Г. Кремень. К. : Грамота, 2005.- 448 с.

37. Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови учнів старших класів загальноосвітніх навчальних закладів: навчально-методичний посібник / Редько В. Г., Полонська Т. К., Басай Н. П. [та ін.] ; за наук. ред. Редька В. Г. К. : Педагогічна думка, 2013. 360 с.

38. Мартинова Р. Ю. Цілісна загальнодидактична модель змісту навчання іноземних мов : моногр. К. : Вища шк., 2004. 454 с.

39. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с.

40. Моргунова С.О. Дидактичний потенціал подкасту як засобу інтенсифікації навчання іноземної мови в університеті. *Збірник наукових праць Херсонського державного університету*. Педагогічні науки, Херсон, 1 (84), 2018. 187 с.
41. Пометун О. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. К., 2002. 135 с.
42. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи. Іноземна мова. Рівень стандарту. Академічний рівень. Профільний рівень. К. : МОН України, 2010. 111 с.
43. Редько В. Г. Концепція навчання іноземних мов у середній загальноосвітній 12-річній школі. *English*. 2004. № 6. 136 с.
44. Рогач Л. Навчання культури на уроках іноземної мови. URL: <http://philol-zbirnyk.uzhnu.uz.ua/index.php/philol/article/view/267/452> (Дата звернення 24.08.2024).
45. Стіл Дж., Мерedit К., Темпл Ч. Читання, письмо та обговорення в контексті всіх навчальних дисциплін : посібник III (Ч. 2) : науково-методичний центр розвитку критичного та образного мислення «Інтелект», 1998. 162 с.
46. Суховірський О. В. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до використання інформаційних технологій : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Київ, 2005. 303 с.
47. Сучасні педагогічні технології / А. С. Нісімчук, О. С. Падалка, О. Т. Шпак. Київ, 2000. 368 с.
48. Тарнопольський О.Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти. Навчальний посібник. Київ: Фірма «Інкос». 2006. 248 с.
49. Твердохліб Г. В. Створення іншомовного освітнього середовища як умова успішної професійної самореалізації вчителів іноземної мов. *Молодий вчений*. 2017. № 12 (52). 465 с.

50. Технології професійного розвитку педагогів : методичний poradnik / упоряд.: Т. М. Сорочан, М. І. Скрипник ; Держ. вищ. навч. зал. «Ун-т менедж. освіти». К., 2016. 231 с.
51. Тишакова Л. Т. Формування технологічної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови : автореф. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Луганськ, 2005. 122 с.
52. Троценко О. Я. Педагогічне моделювання професійної підготовки майбутніх учителів іноземної мови: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Київ, 2012. 308 с.
53. Хижняк Т. Ю. Формування готовності майбутніх учителів-філологів до використання медіа у професійній діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Луганськ, 2013. 20 с.
54. Хоменко О. Іншомовна підготовка як невід'ємний складник вищої освіти в умовах глобалізації та інформатизації суспільства. *Вища освіта України*. 2012. № 2. 61 с.
55. Чемерис І. М. Формування професійної компетентності майбутніх журналістів засобами іншомовних періодичних видань : автореф. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Київ, 2008. 122 с.
56. Череповська Н. І. Медіаосвіта та медіакультура учнів ЗОШ. *Візуальна медіакультура*. К.: Шкільний світ, 2010. С. 128.
57. Черненко Г. М. Професійна підготовка майбутнього вчителя початкової школи до використання інноваційних технологій. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. №1. 2010.
58. Шайбе С., Рогоу Ф. Медіаграмотність : підручник для вчителів / перекл. з англ. С. Дьома ; за загал. ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк. К. : Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2017. 319 с.
59. Шарко В. Д. Медіакомпетентність як компонент методичної підготовки вчителя та підходи до її діагностування. *Інформаційні технології в освіті*. 2012. № 13. 90 с.

60. Шевцова Н.О. Методична характеристика подкастів для формування німецькомовної соціокультурної компетентності. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. Серія: Педагогічні науки, 161(5). 2019. 240 с.

61. Шубенко Н. Формування медіакультури майбутнього вчителя музики засобами аудіовізуальних мистецтв. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Сер. 14: Теорія і методика мистецької освіти. 2009. Вип. 8 (13). 108 с.

62. Ярошинська О. О. Теоретичні і методичні засади проектування освітнього середовища професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи : дис. ... д-ра. пед. наук : 13.00.04. Умань, 2015. 544 с.

63. Яценюк Н. І. Підготовка майбутніх учителів іноземної мови до формування іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів засобами підручника : автореф. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Тернопіль, 2012. 120 с.

64. A Feasibility study concerning the creation of the European agency for linguistic diversity and language learning. Final Report European Commission, Directorate, 2005, 119 p.

65. Approaches to Materials Design in European Textbooks: Implementing Principles of Autonomy, Cultural Awareness. Ed: Fenner Ann-Britt, Newby David. – European Center for Modern Languages, 2000. 221 p.

66. Beacco J.C., Byram M. Guide for the Development of Language Educational Policies in Europe. From Linguistic Diversity to Plurilingual Education. Council of Europe, Language policy Division, 2002. 115 p.

67. Brander P., Carmen C., Vincente J., Rui G., Tailor M. Education pack: Ideas, resources, methods and activities for informal intercultural education with young people and adults. European Youth Center, 2005. 203 p.

68. Borisko N.F. Curriculum für den sprachpraktischen Deutschunterricht an pädagogischen Fakultäten der Universitäten und pädagogischen Hochschulen. K. : Ленвіт. 2004. 256.

69. Byram M., Tost Planet M. Social Dimension: Intercultural Competence Through Foreign Language Learning. A joint publication of the European Centre for Modern Languages (Graz) and the Modern Language Division (Strasbourg). Council of Europe, 2000. 194 p.
70. Content and language integrated learning (CLIL) at school in Europe, 2006, Eurydice. 80 p.
71. Drew, Christopher. Educational podcasts: A genre analysis. ELearning and Digital Media, 2017. 211 pp.
72. Dudeney G. How to Teach English with Technology. Pearson Education, 2007. 192 p.
73. Fernández Sande, M., Radio Ambulante: Narrative radio journalism in the age of crowdfunding. Radio Audiences and Participation in the Age of Network Society. London: Routledge. 2015. 194 p.
74. Li, Ang, et al. Do podcasts and music compete with one another? Understanding users' audio streaming habits. In: Proceedings of The Web Conference 2020. 2020. 1931 p.
75. Lindgren, Mia. Personal narrative journalism and podcasting. Radio Journal: International Studies in Broadcast & Audio Media, 2016. 41 p.
76. Llinares, Dario; FOX, Neil; BERRY, Richard. Introduction: Podcasting and podcasts-Parameters of a new aural culture. In: Podcasting. Palgrave Macmillan, Cham, 2018. 113 p.
77. Park, Chang Sup. Citizen news podcasts and engaging journalism: The formation of a counter-public sphere in South Korea. Pacific Journalism Review 23.1. 2017. 262 p.
78. Rösler D., Würffel N. Lernmaterialien und Medien. München, Goethe – Institut. 2014. 189 s.
79. Spinelli, Martin, and Lance Dann. Podcasting: The audio media revolution. Bloomsbury Publishing USA, 2019.
80. Козерацька М.Є. Культурний контекст у навчанні іноземної мови : збірник наукових праць студентів та магістрантів Кам'янець-Подільського

національного університету імені Івана Огієнка. Вип. 18. Кам'янець-Подільський, 2024. С. 19-21.

81. Козерацька М.Є. Використання подкасту на уроках німецької мови: переваги та недоліки : зб. наук. праць за матеріалами VI Міжнар. наук. конф. *«Розвиток наукової думки постіндустріального суспільства: сучасний дискурс»* (м. Хмельницький , 01.11.2024). С.408-411. URL: <https://archives.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/issue/view/01.11.2024/21>

82. Козерацька М.Є., Калинюк Т.В. Методична розробка використання подкастів на уроці німецької мови у старших класах ЗЗСО : матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. *«Іноземна мова у полі культурному просторі: досвід та перспективи»* (м. Кам'янець-Подільський, 11 квітня 2024 року). С.13.
URL:<https://drive.google.com/file/d/1Uy8bD7MT7YJG2HVvYQvXiL8o6l9EBK1c/view>

83. Козерацька М. Є. Методичне використання автентичних та спеціальних подкастів на уроках німецької мови : Зб. наук. праць студ. та магістр. факультету іноземної філології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. Випуск 17. С. 97-99.

84. Козерацька М.Є. Технологія «подкастингу» у навчанні німецької мови: етапи опрацювання та вправи : зб. тез доповідей Міжнародної конференції *«Актуальні питання вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур та методики викладання іноземних мов»* (м. Вінниця, 21-22 червня 2024 року). С. 143-146. URL: https://drive.google.com/drive/folders/1shHvW0j7fhrLv2LAoBoW7t-n3J3x_jN

85. Козерацька М.Є., Калинюк Т.В. Технологія подкастингу на уроці іноземної мови : збірник матеріалів X Всеукраїнського науково-практичного вебінару з міжнародною участю *«Іношомовна освіта XXI*

століття: виклики та перспективи» (30 листопада 2023 р.) / за заг. ред. Тамари Литнєвої. Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2023. С.36-38. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/38507/1/Збірник%20вебінару%20X.pdf>